

Onberispelijk vakmanschap Bij Klenke strijkkwintet

****

21-2-2017

KLENKE QUARTETT

Annegret Klenke – viool
Beate Hartmann – viool
Yvonne Uhlemann – altviool
Harald Schoneweg - altviool
Ruth Kaltenhäuser – cello

20/02/17 - Concertserie Stichting Kamermuziek
Deventer
Deventer Schouwburg

Door Maarten Mestrom,
oud-recensent 'de STENTOR'

DEVENTER – Aan het uit vier dames bestaande Klenke Quartett dat maandagavond 20 februari concerteerde tijdens het driehonderdtachtigste en weer goed bezochte concert in de serie van de Stichting Kamermuziek Deventer was één altviool spelende heer (Harald Schoneweg) toegevoegd. Zo werd het charmante kwartet voor de gelegenheid een strijkkwintet en kon interessant maar door de bezetting minder vaak uitgevoerd repertoire gespeeld worden.

Joseph Haydn wordt over het algemeen gezien als de grondvester van het strijkkwartet, bestaande uit de vaste bezetting van viool, tweede viool, altviool en cello. Maar Mozart zou Mozart niet zijn geweest als hij niet experimenteerde met deze vorm door er een altviool aan toe te voegen. Of hij dat deed vanwege zijn liefde voor de altviool (zijn favoriete strijkinstrument) of omdat een extra lage stem meer harmonische mogelijkheden gaf, is niet bekend. Feit is dat de componist zowel vroeg als laat in zijn leven enkele zeer fraaie strijkkwintetten heeft geschreven.

De vijf Duitse strijkers zetten maandagavond mooi de 'vroeg' Mozart tegenover de 'late' door na elkaar te spelen het kwintet in Bes, KV 174 uit 1773 (Mozart was 17) en het rijpe kwintet in D, KV 593 uit 1790, een jaar voor zijn dood. Dat leverde een interessante luisterervaring op. Beide stukken zijn '200 % Mozart', maar het vroeg

kwintet ligt opener, is harmonisch 'simpeler' en de verschillende stemmen zijn meer van elkaar gescheiden. Een manier van componeren waar nog een vage echo van de barok in doorklinkt. In het late kwintet versmelten de stemmen en zijn de samenklanken geraffineerder. Je hoort de voorbode van de romantiek. Het Klenke - in dit geval - kwintet leek de jonge Mozart een beetje te onderschatten. De gekozen tempi waren hoog en KV 174 maakte een onrustige indruk.

In KV 593 toonden de strijkers meer focus en was er een veel betere balans. Het Klenke ensemble kenmerkt zich door een licht en transparant timbre waarbij de eerste violiste Annegret Klenke nadrukkelijk de primus inter pares is. Zij domineert met haar toon, frasering en dynamiek de totaalklank. Soms zou je willen dat ze meer solistisch tegengas kreeg van de lage strijkers, die zich erg dienstbaar opstelden. Maar er wordt vakmatig absoluut onberispelijk gemusiceerd. De ritmische gelijkheid is van Zwitserse precisie. Zuiverheid en samenspel zijn van topniveau.

Na de pauze volgde het 2^e strijkkwintet van Johannes Brahms, opus 111 uit 1890. Het is dit opus 111 waar Brahms zo tevreden over was dat hij besloot te stoppen met componeren (een besluit waar hij later gelukkig op terugkwam). Zoals altijd bij deze componist kenmerkt dit voor Brahms begrip lichtvoetige kwintet zich toch door een altijd aanwezige herfstige ondertoon en de voor deze componist kenmerkende compositorische gelaagdheid, waarbij ieder 'slot-'akkoord alweer de kiem in zich draagt van meerdere nieuwe harmonische en melodische ontwikkelingen, het liefst in minimaal drie verschillende stemmen. De heldere en ritmisch super exacte manier van spelen van de Klenke strijkers kwam de 'dikke' schrijfwijze van Brahms zeer ten goede. De muziek bleef fris. In het ritmische Vivace van het laatste deel hoorde je even de vitale, aardse Brahms terug van de Hongaarse Dansen uit zijn jonge jaren.

